

KOHTEEN YLEISTIEDOT

Kohde ja osoite

TAK-Piharakennus
Tennistie 1
01370 Vantaa



Tutkimuksen tilaaja

Vantaan Tilakeskus,
Hankepalvelut, Rakentaminen

Tutkimuksen tavoite

Tutkimuksen tavoitteena on tukea perusparannusselvitystä lämpökuvauksen avulla. Lämpökuvia tallennetaan vain havaituista poikkeavista pintalämpötiloista, jotka eivät täytä 70 % lämpötilaindeksiä tai, kun epäillään rakenteen lämpöteknistä toimivuutta.

Tutkimuksen tekijä

ThermoSunEco Oy/Ville Suvivuo
VTT-sertifikaatti nro: VTT-C-3245-25-08

Tutkimuksen ajankohta

Kuvaukset suoritettiin 03.01.2012 klo 9:00 – 10:30

Kuvaus kohteesta

60-luvulla valmistunut betoni ja tiilirakenteinen ja tasakattoinen rakennus.

LÄHTÖARVOT

Mittausmenetelmät

Lämpökuvaukset suoritettiin Fluke TiR32 IR-Fusion lämpökameralla sarjanumero TiR32-10070314, lämpö/suhteellinen kosteus ja paikallinen tuuli Testo 410-2 lämpö/ilman/ tuulimittarilla, pinta lämpötilat Fluke 62 IR-pintalämpö mittarilla ja paine-ero mittari Testo-510

Ulko- ja sisäilman olosuhteet

Sää **03.01.2012** kuvausten alussa klo 09:00 puolipilvinen, ulkolämpötila +1,0 °C, tuuli heikkoa
Sisälämpötilat keskimäärin +18,5 °C, sisäilman kosteus keskimäärin 37,5 Rh %. Sää kuvausten lopussa klo 10:30 pilvinen, ulkolämpötila +1,0 °C, tuuli heikkoa.

Rakennuksen ilmanvaihto

Osassa rakennuksissa on koneellinen ilmanvaihto.

LÄMPÖKUVAUKSEN TULOKSET JA JOHTOPÄÄTÖKSET

YHTEENVETO

TAK-Piharakennus

Lämpökuvaukset suoritettiin ulko- ja sisäpuolelta. Päätyhuoneistossa oli koneellinen ilmanvaihto. Muissa huoneistoissa ilmavaihto oli panovoimainen. Paine-ero oli päätyhuoneistossa -2 Pa. Huoneiston ilmanlaatu haisi selvästi huonolta. Ikkunat olivat erittäin huonossa kunnossa. Huoneisto on ollut luokkahuoneena ja harjoitustilana. Ulko-ovessa pahoja ilmavuotoja. Naapuri huoneistoon ei päästy sisälle, koska ulko-ovi oli juuttunut kiinni. Kolmannessa huoneistosta ei otettu lämpökuvia. Huoneisto on ollut / on oppilaiden harjoitus tilana. Tilan yleisilme on aika sotkuinen ja huonokuntoinen. Harjoitustilana käytettävä seuraava huoneisto (muuraus opetus). Tilassa rikkiäinen ikkuna ja ulko-ovessa lämpövuotoja, koska ovessa on isoja rakoja. Lämmitys energiaa karkaa harakoille hatarista ovista ja ikkunoista. Rakennuksen varastoja ei kuvattu.

Asuin- ja oleskelutiloihin soveltuva korjausluokitus (Asumisterveysohje 2003)

1 Korjattava

- Pinnan lämpötila ei täytä Asumisterveysohjeen välttävää tasoa (ilmavuoto, eristevika). Heikentää oleellisesti rakenteiden rakennusfysikaalista toimintaa (esimerkiksi kosteusvaurio).
- TI < 61 %

2 Korjaustarve selvitettävä

- Korjaustarve on erikseen harkittava. Täyttää Asumisterveysohjeen välttävän tason, mutta ei täytä hyvää tasoa, TI 61-65 %

3 Lisätutkimuksia

- Täyttää asumisterveydelle asetetut hyvän tason vaatimukset, mutta piilee tilan käyttötarkoituksen huomioiden kosteus- ja lämpöteknisen toiminnan riski. On tarkasteltava rakenteen kosteustekninen toiminta tai tehtävä muita lisätutkimuksia (esimerkiksi tiiviysmittaus), TI > 65 %

4 Hyvä

- Täyttää hyvän tason vaatimukset. Ei korjaustoimenpiteitä.
- TI > 70 %

Paine-ero

Paine-eromittaus on lämpökuvausta tukeva toimenpide. Sisä- ja ulkoilman välinen paine-ero mitataan 1 Pascalin tarkkuudella. Rakennuksen optimi paine-ero ulkoilmaan nähden on noin -5 - -10 Pascalia eli hienoinen alipaine sisällä. **Nollapaine tai positiivinen sisäpaine saa aikaan sisäilman kosteuden kulkeutumisen rakenteisiin ja aiheuttaa kosteusvaurioita/home-ongelmia ajan mittaan.** Liian suuri alipaine taas aiheuttaa ylimääräisiä kylmäilmavuotoja rakenteisiin. Suuret alipaineet vääristävät lämpökuviissa käytettyjä pistemäisten pintalämpötilojen ja lämpötilaindeksien arvoja. Nämä vääristymät korjataan tiettyjen korjauskertoimien mukaisesti. Suuren alipaineen aiheuttamat ilmavuodot korjataan ilmastoinnin säätämällä, ei siis lisäeristämällä.

Lämpötilaindeksi

Lämpötilaindeksillä voidaan arvioida rakennuksen vaipan lämpöteknistä toimivuutta.

Lämpötilaindeksi määritellään seuraavasti:

$$TI = (T_{sp} - T_o) / (T_i - T_o) \times 100 \text{ [%]}$$

TI = lämpötilaindeksi

T_{sp} = sisäpinnan lämpötila, °C

T_i = sisäilman lämpötila, °C

T_o = ulkoilman lämpötila, °C

Lämpötilaindeksin laskemiseksi on määritettävä huoneilman lämpötila, ulkoilman lämpötila ja sisäpinnan (seinä tai lattia) lämpötila. Seinän välttävän tason lämpötilaindeksi on ≥ 81 % ja hyvän tason lämpötilaindeksi on ≥ 87 %. Vastaavasti lattian välttävän tason lämpötilaindeksi on ≥ 87 % ja hyvän tason lämpötilaindeksi on ≥ 97 %. Seinän ja ulkovaipan liitokohtien sekä läpivientien pistemäistä lämpötilaa kuvaava välttävän tason lämpötilaindeksi on ≥ 61 % ja hyvän tason ≥ 65 %. Sijoittamalla mitatut suureet edellä mainittuun kaavaan ja ratkaisemalla siitä lämpötilaindeksi, voidaan seinän lämpöteknillinen kunto arvioida lämpöviihtyvyyden ja mahdollisen terveyshaitan kannalta.

Pistemäisen pintalämpötilan alin hyväksyttävä lämpötilaindeksin arvo on 61. Asumisterveysohjeen mukaisesti asuintiloissa alin sallittu pintalämpötila tyydyttävällä tasolla on +11 °C, vastaten lämpötilaindeksiä 61 %. Tämä vastaa kastepistelämpötilaa, kun sisäilma on +21 °C ja suhteellinen kosteus 50 %. Tällainen 50 prosentin suhteellinen kosteus voidaan saavuttaa esim. pienehkössä huoneistossa jossa on heikko ilmanvaihto, paljon ihmisiä samaan aikaan, pyykkejä kuivamassa yms.

Mittaustyössä kriittisenä raja-arvona on nyt käytetty indeksiä 61. Tällä on haluttu varmistaa, ettei kastepisteitä pääsisi syntymään huoneistoissa edes lyhytaikaisesti. Kastepisteen pitkäaikainen olemassaolo taas mahdollistaa suotuisat kasvuolosuhteet home- ja lahottajasienille yms. mikrobeille. Lisätietoja lämpötilaindeksin käytöstä löytyy sosiaali- ja terveysministeriön julkaisemasta asumisterveysohjeesta.

Tietoa lämpötilaindeksin käytöstä

Määritelmä Sovelletaan:	Heikko taso	Välttävä taso Korjausrakentamisessa	Hyvä taso Uudisrakentamisessa
Indeksi seinän lämpötilalle	0-80	81-84	85-100
Indeksi lattian lämpötilalle	0-86	87-96	97-100
Indeksi pistemäisille vioille	0-60	61-64	65-100

Taulukon lähde: Sauli Paloniitty: Rakennuksen lämpökuvaus (ISBN 951-784-254-6)



Keravalla 04.01.2012

Ville Savivuo

Ville Suvivuo
ThermoSunEco Oy
VTT-C-3245-25-08